

APPLYING SOME ADVANCED EDUCATION METHODS IN ORGANIZING EDUCATIONAL ACTIVITIES FOR CHILDREN AT PRESCHOOL

Duong Thi Thuy Vinh*, Hoang Thi Tu, Le Thi Thanh Hue, Vu Thi Phuong Thao

TNU - University of Education

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 20/01/2025	This study examines the application of the STEAM and Reggio Emilia methods in organizing educational activities for preschool children in a way that meets requirements and aligns with practical conditions. Using theoretical research methods, surveys, and expert consultation, the article explores the concepts, significance, implementation approaches, and conditions for applying STEAM and Reggio Emilia, as well as the current status of their application in preschools. The survey results indicate that both methods have been implemented, with STEAM being applied at a higher level. However, schools still face several challenges in terms of building learning environments, infrastructure, equipment, and funding during the implementation process. Based on this reality, the article proposes two measures for applying these methods in organizing educational activities for preschool children: Creating an environment for children to engage in activities; Utilizing specific teaching materials in children's activities. Effectively implementing these measures will maximize the capabilities of both teachers and children, contributing to the improvement of childcare and education quality in preschools. At the same time, these measures will also inspire further research on the application of other advanced educational methods, meeting the requirements for innovation in the preschool education curriculum.
Revised: 26/04/2025	
Published: 29/04/2025	
KEYWORDS	
Advanced educational methods	
Reggio Emilia method	
STEAM	
Reggio Emilia approach	
Preschool children	

VẬN DỤNG MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC TIÊN TIẾN TRONG TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC CHO TRẺ Ở TRƯỜNG MẦM NON

Dương Thị Thuý Vinh*, Hoàng Thị Tú, Lê Thị Thanh Huệ, Vũ Thị Phương Thảo

Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 20/01/2025	Bài báo nghiên cứu về vấn đề vận dụng phương pháp STEAM, Reggio Emilia trong tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ ở trường mầm non đảm bảo yêu cầu, phù hợp với thực tế. Với việc sử dụng các phương pháp nghiên cứu lí luận, phương pháp điều tra và phương pháp xin ý kiến chuyên gia, bài viết tìm hiểu về khái niệm, ý nghĩa, cách thức và điều kiện vận dụng của các phương pháp STEAM, Reggio Emilia và thực trạng vận dụng 2 phương pháp trên ở trường mầm non. Kết quả điều tra cho thấy 2 phương pháp đều đã được vận dụng và phương pháp STEAM có mức độ vận dụng cao hơn. Tuy nhiên, các trường còn gặp một số khó khăn về xây dựng môi trường, điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí trong quá trình triển khai. Trên cơ sở thực trạng, bài viết đưa ra được 2 biện pháp vận dụng các phương pháp nêu trên trong tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ ở trường mầm non, đó là: Xây dựng môi trường cho trẻ hoạt động; Sử dụng một số học cụ trong các hoạt động của trẻ. Việc thực hiện hiệu quả các biện pháp này sẽ phát huy được tối đa năng lực của giáo viên và trẻ, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ ở trường mầm non. Đồng thời, chúng cũng mở ra hướng nghiên cứu vận dụng các phương pháp giáo dục tiên tiến khác, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục mầm non.
Ngày hoàn thiện: 26/04/2025	
Ngày đăng: 29/04/2025	
TỪ KHÓA	
Phương pháp giáo dục tiên tiến	
Phương pháp Reggio Emilia	
Phương pháp STEAM	
Cách tiếp cận Reggio Emilia	
Trẻ mầm non	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.11924>

* Corresponding author. Email: vinhdt@tnue.edu.vn

1. Giới thiệu

Các phương pháp (PP) giáo dục tiên tiến giúp trẻ phát triển toàn diện tiềm năng, cân bằng, hài hòa giữa nhận thức và tình cảm, cảm xúc ngày càng được quan tâm nhiều hơn [1]. Trong đó, PP giáo dục Reggio Emilia, STEAM là những PP nổi tiếng, đã trở thành tiêu chuẩn quốc tế, được đề cao, áp dụng ở nhiều nước trên thế giới và Việt Nam [2]. Việc vận dụng PP STEAM và Reggio Emilia trong giáo dục mầm non (GDMN) giúp trẻ phát triển tư duy sáng tạo, khả năng giải quyết vấn đề và kỹ năng giao tiếp, từ đó xây dựng nền tảng vững chắc cho sự phát triển sau này.

PP STEAM giúp trẻ tiếp cận với các khái niệm khoa học và kỹ thuật thông qua các hoạt động thực hành, khám phá, giải quyết vấn đề. Bằng cách tổ chức các thí nghiệm khoa học đơn giản, xây dựng mô hình, thiết kế sáng tạo, STEAM khuyến khích trẻ tư duy logic, sáng tạo và hợp tác nhóm. Việc xây dựng và triển khai dự án STEAM cho trẻ mầm non có thể được tiếp cận đa dạng dưới nhiều quy trình khác nhau [3]. Có thể vận dụng việc xây dựng dự án STEAM theo quy trình 5E [4]. Ngoài ra, các mức độ vận dụng giáo dục STEAM ở trường mầm non có thể là hoạt động STEAM, dự án STEAM và chương trình định hướng STEAM [5], [6]. Giáo dục STEAM cần được tiến hành dưới hình thức vui chơi, khám phá thông qua các hoạt động hằng ngày thay vì chỉ chú trọng đến việc bố trí hoạt động học như ở phổ thông [7], [8]. Một số nghiên cứu đều cho thấy, việc tổ chức các dự án STEAM mang lại hiệu quả tích cực đối với sự phát triển khả năng sáng tạo của trẻ [9]-[11]. Cách vận dụng giáo dục STEAM trong tổ chức các hoạt động cụ thể cũng được quan tâm trong [12]-[14].

Trong khi đó, PP Reggio Emilia tập trung vào việc phát huy tiềm năng sáng tạo và chủ động của trẻ. Môi trường học tập được thiết kế mở, kích thích trí tò mò, khuyến khích trẻ tham gia vào các dự án dựa trên sở thích cá nhân [15]. Hướng tiếp cận Reggio Emilia là một triết lý giáo dục dựa trên hình ảnh của một đứa trẻ có tiềm năng phát triển mạnh mẽ, tự tin và một chủ thể có quyền; trẻ có cách học riêng của mình, học qua hàng trăm ngôn ngữ và phát triển trong mối quan hệ với những người khác [16]. Việc xây dựng môi trường giáo dục theo Reggio Emilia sẽ giúp trẻ tự tin, có sự phát triển cân đối, hài hòa giữa nhận thức và tình cảm, cảm xúc [17]. Cách thiết kế không gian lớp học theo PP Reggio Emilia để kích thích sự sáng tạo và tò mò của trẻ. Môi trường học tập không chỉ bao gồm đồ chơi, học liệu mà còn phải phản ánh ý tưởng, suy nghĩ của trẻ [18]. Khác với PP truyền thống, giáo viên trong mô hình này không chỉ truyền đạt kiến thức mà còn là người quan sát, lắng nghe và hỗ trợ trẻ phát triển theo khả năng riêng biệt [18]. Hướng tiếp cận giáo dục này có sự tương đồng với quan điểm GDMN của Bộ Giáo dục và Đào tạo, là “lấy trẻ làm trung tâm”.

Như vậy, vấn đề vận dụng PP STEAM, Reggio Emilia mặc dù đã được nhắc đến ở một số công trình nhưng còn ở mức độ giới thiệu chung hoặc nghiên cứu trường hợp. Trên cơ sở đó, bài viết này đưa ra một số cách thức vận dụng các PP trên trong tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Nhóm các phương pháp nghiên cứu lý luận

Bài viết thu thập, phân tích, tổng hợp các tài liệu về PP STEAM và Reggio Emilia trong GDMN. Các tài liệu liên quan bao gồm các bài báo, các sách chuyên khảo được tìm hiểu và phân tích từ hướng nghiên cứu chung, đến các hướng vận dụng/ áp dụng cụ thể trong GDMN.

2.2. Nhóm các phương pháp nghiên cứu thực tiễn

PP điều tra: Nghiên cứu thực hiện khảo sát trên 125 giáo viên mầm non thuộc 8 trường công lập và tư thục trên địa bàn thành phố Thái Nguyên có vận dụng PP STEAM và Reggio Emilia trong tổ chức các hoạt động cho trẻ. Nội dung khảo sát bao gồm: Mức độ vận dụng 2 PP trong tổ chức các hoạt động cho trẻ; các khó khăn trong vận dụng 2 PP. Các thang đánh giá được xây dựng theo thang Likert với 5 mức độ tương ứng với điểm: (5) Rất thường xuyên/ Rất khó khăn - (4) Thường xuyên/ Khó khăn - (3) Bình thường/Bình thường - (2) Ít khi/ Ít khó khăn - (1) Không

bao giờ/ Không khó khăn. Các số liệu thu thập được xử lý bằng phần mềm SPSS 20.0.

PP xin ý kiến chuyên gia: Xin ý kiến chuyên gia đánh giá về mức độ vận dụng và những khó khăn khi vận dụng PP STEAM và Reggio Emilia trong tổ chức các hoạt động cho trẻ. Các chuyên gia được lựa chọn là ban giám hiệu các trường mầm non, giáo viên mầm non cốt cán.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Khái quát về phương pháp STEAM và phương pháp Reggio Emilia

3.1.1. Phương pháp giáo dục STEAM

Khái niệm phương pháp giáo dục STEAM

STEAM là PP giáo dục hiện đại kết hợp từ 5 lĩnh vực: khoa học (science), công nghệ (technology), kỹ thuật (engineering), nghệ thuật (art) và toán học (mathematics). Khi áp dụng PP này vào giáo dục, STEAM cho trẻ tiếp cận với chương trình học liên ngành, kích thích trẻ khám phá thế giới, học hỏi đa lĩnh vực, từ đó giúp trẻ phát triển toàn diện [19].

Ý nghĩa của phương pháp giáo dục STEAM trong giáo dục trẻ ở trường mầm non

PP giáo dục STEAM giúp trẻ hình thành và phát triển các kỹ năng cần thiết: Bằng cách kết hợp chặt chẽ giữa các lĩnh vực, STEAM không chỉ truyền tải những kiến thức trên sách vở mà còn giúp trẻ hình thành và phát triển những kỹ năng cần thiết từ sớm như: kỹ năng đặt vấn đề, kỹ năng quan sát, kỹ năng làm việc nhóm.

PP giáo dục truyền được cảm hứng học tập cho trẻ, khơi gợi khả năng sáng tạo: Với cách tiếp cận: “vừa học - vừa chơi”, trẻ được tìm tòi khám phá, tìm hiểu thực tiễn dựa trên các tình huống cụ thể, qua đó, trẻ thu thập được các kiến thức, kỹ năng một cách tự nhiên và không bị giới hạn sự sáng tạo bởi bất cứ rào cản nào [19].

Cách thức vận dụng

Có thể vận dụng PP STEAM theo các bước sau: Bước 1: Tìm kiếm tài liệu; Bước 2: Xây dựng kế hoạch giáo dục vận dụng PP STEAM phù hợp với bối cảnh, điều kiện thực tế và khả năng, nhu cầu của trẻ; Bước 3: Tổ chức hoạt động có vận dụng PP STEAM; Bước 4: Đánh giá trẻ.

Điều kiện vận dụng

Việc vận dụng PP STEAM trong tổ chức các hoạt động giáo dục cần đảm bảo những điều kiện sau: Nguồn nhân lực (Giáo viên, cán bộ quản lý); Môi trường vật chất (Phòng học, thiết bị và tài liệu); Môi trường tâm lý xã hội (Sự đam mê và sẵn lòng, sự khích lệ và hỗ trợ); Chương trình giáo dục mầm non; Đánh giá (Đánh giá quá trình, đánh giá sản phẩm).

3.1.2. Phương pháp Reggio Emilia

Khái niệm phương pháp Reggio Emilia

Reggio Emilia là một PP giáo dục có nguồn gốc từ nước Ý, được xây dựng và phát triển bởi Loris Malaguzzi và những phụ huynh tại thành phố Reggio Emilia. Reggio Emilia là PP giáo dục đặt trẻ làm trung tâm và thực hiện dựa trên nguyên tắc tôn trọng, trách nhiệm và cộng đồng, thông qua sự tự trải nghiệm, khám phá để học hỏi và định hướng [17].

Ý nghĩa của phương pháp Reggio Emilia trong giáo dục trẻ ở trường mầm non

PP Reggio Emilia tạo cơ hội cho trẻ được chủ động trong quá trình học tập, khích lệ trẻ bộc lộ những năng lực tiềm ẩn và tạo động lực cho trẻ khám phá, tìm hiểu. Trong quá trình tổ chức các hoạt động, các nhà giáo dục Reggio Emilia luôn để trẻ cố gắng suy nghĩ, tự đưa ra cách riêng của mình. Nội dung các hoạt động phần nhiều do trẻ và giáo viên khởi xướng dựa trên khả năng, hứng thú của trẻ và các điều kiện, hoàn cảnh thực tế và trẻ tham gia hoạt động học một cách tích cực và chủ động [17].

PP Reggio Emilia tạo cơ hội cho trẻ được trải nghiệm và hoạt động thực sự, khơi dậy ở trẻ sự sáng tạo, tình yêu, niềm đam mê với cái đẹp, cái mới dựa trên sự kiên tạo một môi trường giáo dục mở. Theo PP Reggio Emilia, trẻ cần được học bằng trải nghiệm thực tế gắn với cuộc sống của mình và trẻ có thể giao tiếp bằng hàng trăm thứ ngôn ngữ khác nhau. “Vật liệu thông minh”

cũng là một vấn đề được đặc biệt quan tâm ở Reggio. Đối với trẻ, các nguồn tài nguyên mở cung cấp điểm khởi đầu thú vị cho tất cả các loại ý tưởng sáng tạo, như: Vật liệu tự nhiên, vật liệu tái chế. Môi trường ở trường học Reggio được coi là môi trường đa giác quan giúp trẻ sử dụng các giác quan của mình để khám phá môi trường mà mình đang ở [1].

Cách thức vận dụng

Có thể vận dụng PP Reggio Emilia theo các bước sau:

Bước 1: Giáo viên (GV) xác định chủ đề đang thực hiện để lựa chọn nội dung vận dụng;

Bước 2: Xác định mục tiêu vận dụng theo chủ đề đã được xác định;

Bước 3: Tìm kiếm các hoạt động đáp ứng được mục tiêu vận dụng;

Bước 4: Tiến hành thiết kế không gian học tập theo PP Reggio Emilia;

Bước 5: Áp dụng vào tổ chức hoạt động ở trường mầm non;

Bước 6: Đánh giá trẻ sau hoạt động.

Điều kiện vận dụng

Quá trình vận dụng cần đảm bảo những điều kiện sau: Trách nhiệm và năng lực của giáo viên; Điều kiện về cơ sở vật chất, nguyên vật liệu, phương tiện dạy học và các tài liệu tham khảo; Sự phối hợp giữa GV với các lực lượng giáo dục khác; Môi trường, không gian, số lượng trẻ.

3.2. Mức độ vận dụng và một số khó khăn trong vận dụng phương pháp STEAM và Reggio Emilia ở trường mầm non

3.2.1. Mức độ vận dụng phương pháp STEAM và Reggio Emilia trong tổ chức các hoạt động cho trẻ ở trường mầm non

Bảng 1. *Mức độ vận dụng phương pháp STEAM và Reggio Emilia trong tổ chức hoạt động giáo dục*

Nội dung	Các mức độ (%)					Điểm trung bình (M)
	1	2	3	4	5	
1. Mức độ vận dụng PP Reggio Emilia trong tổ chức hoạt động giáo dục	4,0	53,6	35,2	3,2	4,0	2,49
2. Mức độ vận dụng PP STEAM trong tổ chức hoạt động giáo dục	0	11,2	37,6	48,0	3,2	3,43
3. Sự kết hợp linh hoạt giữa Reggio Emilia và STEAM trong các hoạt động	0	57,6	38,4	4,0	0	2,46
4. Xây dựng môi trường học tập phù hợp	0	0	3,2	27,2	69,6	4,66
5. Khuyến khích trẻ tham gia khám phá, sáng tạo theo định hướng của hai PP	0	0	11,2	68,0	2,8	4,09

Kết quả khảo sát ở Bảng 1 cho thấy, các PP STEAM và Reggio Emilia hiện nay đã và đang được vận dụng trong tổ chức các hoạt động ở trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên. Trong đó, PP STEAM được vận dụng với mức độ thường xuyên hơn, với điểm trung bình $M = 3,43$; còn PP Reggio Emilia có $M = 2,49$. Trong nhiều hoạt động, giáo viên có sự kết hợp vận dụng linh hoạt cả hai PP này ($M = 2,46$). Các trường mầm non đều chú trọng xây dựng môi trường lớp học với những không gian học tập, vui chơi sáng tạo nhiều màu sắc, gần gũi với thiên nhiên ($M = 4,66$) để khuyến khích sự tò mò, khám phá của trẻ ($M = 4,09$).

Khi hỏi ý kiến chuyên gia, Ban Giám hiệu các trường và giáo viên đều đồng quan điểm trong việc xác định vận dụng PP STEAM thuận lợi và dễ dàng hơn; việc xây dựng môi trường tâm lý-xã hội dễ thực hiện, dễ triển khai hơn; môi trường vật chất và môi trường tự nhiên còn nhiều hạn chế do bị giới hạn bởi các điều kiện khách quan của nhà trường.

3.2.2. Khó khăn trong vận dụng phương pháp STEAM và Reggio Emilia khi tổ chức các hoạt động cho trẻ ở trường mầm non

Theo kết quả khảo sát ở Bảng 2, những khó khăn gặp phải khi vận dụng 2 PP có sự chênh lệch rõ giữa các thứ bậc, dao động trong khoảng từ 1,56 đến 4,88. Trong đó, khó khăn trong việc thiết kế môi trường học tập phù hợp với hai PP xếp thứ nhất, khó khăn về cơ sở vật chất và trang thiết bị hỗ

trợ dạy học xếp thứ hai và kinh phí để đầu tư vào các hoạt động thực hành, trải nghiệm xếp thứ ba.

Bảng 2. Những khó khăn khi vận dụng phương pháp STEAM và Reggio Emilia

Nội dung	Các mức độ					Điểm trung bình	Thứ bậc
	1	2	3	4	5		
1. Thiếu tài liệu hướng dẫn, giáo trình	0	0	25,6	68,0	6,4	3,81	6
2. Thiếu cơ sở vật chất và trang thiết bị	0	0	7,2	43,2	49,6	4,42	2
3. Giáo viên chưa được đào tạo bài bản về PP Reggio Emilia và STEAM	0	0	2,4	80,8	16,8	4,14	4
4. Hạn chế về thời gian để áp dụng các PP	0	58,4	33,6	8,0	0	2,49	7
5. Khó khăn trong việc xây dựng môi trường học tập phù hợp với hai PP	0	0	1,6	8,0	90,4	4,88	1
6. Thiếu sự hợp tác và hỗ trợ từ phụ huynh trong quá trình triển khai PP	26,4	48,8	24,8	0	0	1,98	8
7. Khó khăn trong việc đánh giá kết quả học tập của trẻ theo hai PP	0	0	36,0	34,4	29,6	3,93	5
8. Khả năng sáng tạo của giáo viên trong việc tổ chức hoạt động còn hạn chế	56,0	22,4	21,6	0	0	1,56	9
9. Thiếu kinh phí để đầu tư vào các hoạt động thực hành, trải nghiệm cho trẻ	0	0	7,2	50,4	42,4	4,35	3

Khi hỏi ý kiến chuyên gia, yếu tố môi trường giáo dục và cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí là những khó khăn cần giải quyết. Thực tế là khi vận dụng hai PP trên, các trường mầm non cần có sự linh hoạt và sáng tạo trên cơ sở đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương, của trường và năng lực của giáo viên.

3.3. Một số biện pháp vận dụng phương pháp STEAM và phương pháp Reggio Emilia trong tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ ở trường mầm non

3.3.1. Biện pháp 1. Xây dựng môi trường giáo dục cho trẻ hoạt động

a. Mục tiêu

Trên cơ sở sự đánh giá, coi trọng yếu tố môi trường của 2 PP, có thể thấy rằng yếu tố môi trường đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển của trẻ. Hơn nữa, giáo viên (GV) còn gặp khó khăn khi xây dựng môi trường giáo dục. Nên cần có những gợi ý cụ thể để vận dụng 2 PP vào xây dựng môi trường giáo dục.

b. Nội dung và cách thức thực hiện của biện pháp

Để xây dựng được môi trường, GV cần thực hiện như sau:

Bước 1: Xác định chủ đề, mục tiêu, nội dung xây dựng môi trường: Căn cứ vào chương trình GDMN hiện hành; Dựa vào kế hoạch của nhà trường, khối/ nhóm lớp; Căn cứ vào nhu cầu hứng thú, khả năng, kinh nghiệm của trẻ; Dựa trên điều kiện kinh tế, văn hóa của trường, địa phương.

Bước 2: Quan sát không gian trong và ngoài lớp học: Dự kiến thiết kế môi trường kèm hình ảnh trực quan, thu hút trẻ vào các mảng tường, hành lang, từng góc hoạt động, từng khu vực. Trên cơ sở đó, giáo viên lên ý tưởng thiết kế mới hoặc điều chỉnh, bổ sung môi trường cũ sao cho phù hợp.

Bước 3: Chuẩn bị các loại bảng biểu để xây dựng môi trường phù hợp

Ví dụ như để phát triển kỹ năng tiền đọc, viết, có thể tạo bảng tên, dán nhãn tên vào tất cả mọi thứ: các đồ dùng, các góc chơi,..., tên của trẻ ở các kệ đồ dùng cá nhân, ký hiệu (ly uống nước, bàn chải đánh răng, ...) [20].

Để hình thành các biểu tượng toán học, có thể đưa một số đồ vật, đồ chơi có số lượng, hình dạng, kích thước, vị trí sắp đặt trong không gian và thời gian khác nhau vào một số góc trong và ngoài lớp và thể hiện trên các mảng tường. Những đối tượng thể hiện trên các mảng tường giúp trẻ dễ tri giác, trẻ được thảo luận, bàn bạc về số lượng, hình dạng, kích thước, vị trí sắp đặt của

các đối tượng [12].

Bước 4: GV và trẻ cùng tham gia thiết kế môi trường: GV cùng trẻ trang trí các góc chơi, được xây dựng môi trường của lớp, trẻ sẽ rất tự hào vì có sản phẩm của mình. Từ đó, trẻ sẽ có hứng thú với các hoạt động có sử dụng sản phẩm do mình tạo ra.

Bước 5: Tổ chức các hoạt động cho trẻ tương tác trong môi trường: Hướng trẻ đến các loại bảng biểu: bảng điểm danh, bảng sinh nhật,... để giúp trẻ nhận ra tên các đồ dùng, học cụ, vật liệu; tìm đúng tên trên đồ dùng cá nhân của mình; Tạo cơ hội cho trẻ được trải nghiệm với các hoạt động trong môi trường xung quanh: chơi trò chơi với chữ cái, chữ số, các hình dạng,...

c. Điều kiện thực hiện: GV cần phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về môi trường để trẻ thoải mái tham gia, phát triển khả năng tư duy và sáng tạo ở trẻ; Cần huy động sự ủng hộ của phụ huynh trong việc thiết kế môi trường, tìm kiếm các nguyên vật liệu,... Ngoài ra, cần theo dõi và hỗ trợ trẻ thường xuyên khi trẻ gặp khó khăn trong việc tiếp xúc với môi trường trong và ngoài lớp học.

3.3.2. Biện pháp 2: Sử dụng một số học cụ trong các hoạt động của trẻ

a. Mục tiêu

Với PP STEAM, việc sử dụng các trang thiết bị hiện đại như các loại máy móc, mô hình, robot, máy ảnh, laptop, máy chiếu, máy quay phim, ti vi thông minh, các bộ thí nghiệm... sẽ giúp trẻ được tiếp xúc với các sản phẩm công nghệ cao, qua đó nhiều ý tưởng sáng tạo của trẻ được nuôi dưỡng và hiện thực hoá. Ngoài ra, có thể tận dụng các nguyên vật liệu tái chế hoặc nguyên vật liệu tự nhiên của địa phương để tạo ra những học cụ phù hợp với điều kiện thực tế.

Bàn ánh sáng là một trong những học cụ của PP tiếp cận Reggio Emilia. Sử dụng bàn ánh sáng trong các hoạt động của trẻ ở trường mầm non là một trong những cách thức vận dụng PP hiệu quả, giúp phát triển trí tưởng tượng của trẻ và là nền tảng cho sự sáng tạo ở trẻ. Có thể tự tạo bàn ánh sáng để tiết kiệm chi phí mà vẫn đảm bảo yêu cầu sử dụng.

b. Nội dung và cách thức thực hiện của biện pháp

Với các học cụ tiên tiến, hiện đại của PP STEAM, nhà trường chuẩn bị các điều kiện về cơ sở vật chất dựa vào các nguồn xã hội hóa hoặc huy động từ phụ huynh và các lực lượng xã hội khác (các công ty, nhà máy, xí nghiệp, cơ quan,... trên địa bàn). Một số đồ dùng, đồ chơi tự tạo từ các nguyên vật liệu tái chế hoặc đồ tự nhiên, có sẵn, GV có thể tổ chức các hoạt động cho trẻ thiết kế các sản phẩm phù hợp với độ tuổi hoặc xây dựng các dự án học tập, trải nghiệm để trẻ tạo ra được các sản phẩm có ý nghĩa. Ví dụ như với dự án ánh sáng, GV có thể mượn máy ảnh từ phụ huynh, cho trẻ làm thí nghiệm với ánh sáng mặt trời, tạo ra các sản phẩm như các bộ ảnh, thước phim, biểu diễn rối bóng với khung rối làm bằng vải phin trắng và đèn điện để bàn,...

Với bàn ánh sáng, giáo viên có thể linh hoạt sử dụng nhiều loại chất liệu khác nhau như: Thùng giấy, xốp, nhựa, thùng gỗ,... Có thể tận dụng tấm bìa, nhựa, gỗ,... đã bỏ đi tạo thành chiếc hộp.

Một trong những cách làm bàn ánh sáng đơn giản, tiết kiệm là giáo viên có thể dùng tấm giấy bìa, tấm gỗ mỏng hoặc miếng nhựa (30 cm x 40 cm x 10/15 cm) để làm chiếc bàn hình hộp. Mặt bàn dùng tấm nhựa mica trắng, độ dày vừa phải, có thể dán giấy trắng hoặc decal mỏng để làm phân tán ánh sáng chiếu lên. Để có ánh sáng, có thể sử dụng 2 bóng đèn tuýp led dài 30 cm có dây dẫn điện và công tắc bật/tắt. Đèn 12V, cắm sạc đảm bảo an toàn. Tránh trường hợp mất điện hoặc di chuyển đến vị trí xa ổ cắm, có thể chuẩn bị thêm 2 bóng đèn led tích điện.

Để thuận tiện trong việc sử dụng, di chuyển bàn ánh sáng trong các hoạt động, giáo viên có thể thiết kế bàn ánh sáng từ các thùng giấy đựng mì, thùng sữa, thùng xốp hoặc đan bằng các loại cây tre, nứa, lá cọ,... Mặt bàn có thể dùng vải phin trắng, giấy trắng [20].

Khi sử dụng, có thể chuẩn bị bột màu, cát mịn, các loại hạt (gạo, ngô,...), lá khô, cánh hoa,... GV cho trẻ ôn lại các đối tượng như chiếc lá, bông hoa, cái cúc áo, các loại hạt,.... Và có thể dạy trẻ các chữ cái, chữ số, hình khối,... bằng cách tạo ra chúng từ các nguyên vật liệu đã chuẩn bị qua việc đặt/ sắp xếp/ thiết kế các đối tượng lên mặt bàn ánh sáng.

c. Điều kiện thực hiện: Một số học cụ có đòi hỏi cao về kĩ thuật sử dụng thì nhà trường, GV

cần có sự tư vấn hỗ trợ của chuyên gia, kỹ thuật viên. GV có kiến thức căn bản về thiết kế và sử dụng các đồ dùng, trang thiết bị, luôn theo dõi, hướng dẫn, giám sát trẻ để đảm bảo trẻ hiểu rõ cách sử dụng và thực hiện được các kỹ năng trong khi chơi, thao tác đúng hướng dẫn để đảm bảo an toàn, hiệu quả. Trẻ phải có đủ khả năng để hiểu yêu cầu và thực hiện được các thao tác phù hợp với đối tượng. Các nguyên vật liệu đảm bảo vệ sinh, an toàn cho trẻ.

4. Kết luận

Để trẻ phát triển toàn diện và đạt được các mục tiêu đề ra, việc tìm hiểu các PP giáo dục tiên tiến là một nhiệm vụ quan trọng. Khi các trường mầm non áp dụng được các PP này thì trẻ sẽ có thêm nhiều cơ hội học tập và phát triển bản thân. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các trường mầm non đã vận dụng PP STEAM, PP Reggio Emilia và đạt hiệu quả nhất định, tuy nhiên trong quá trình vận dụng vẫn gặp một số khó khăn và có sự chênh lệch về mức độ vận dụng giữa 2 phương pháp. Trên cơ sở thực trạng điều tra được, bài viết đề xuất 2 biện pháp mang tính khả thi, hỗ trợ tốt cho việc tổ chức các hoạt động giáo dục, phát huy tối đa năng lực của GV và trẻ. 2 biện pháp này nếu được vận dụng vào thực tiễn một cách hợp lý sẽ góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ ở trường mầm non hiện nay. Đồng thời, chúng cũng mở ra hướng nghiên cứu vận dụng các phương pháp giáo dục tiên tiến khác, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình GDMN.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] H. T. Vu (editor), *Textbook on Building an educational environment in preschools*, National University Publishing House, 2020.
- [2] V.T. Bui and H. K. T. Tran, "Current status and measures to organize shaping activities for 5-6 years old children according to the Reggio Emilia method in some preschools in Tra Vinh city, Tra Vinh province," *Vietnam Journal of Education*, vol. 23, no. 9, Special Issue, pp. 206-212, 2023.
- [3] N. V. Tran, "Overview of Research on Organizing STEAM Projects for Preschool Children," *Dong Thap University Journal of Science*, vol. 13, no. 9, Special Issue on Social Sciences and Humanities, pp. 3-14, 2024.
- [4] T. H. L. Nguyen and T. H. Dao, "Applying the STEAM Model in Organizing Educational Activities in Preschools," *Vietnam Journal of Education*, vol. 22, no. 13, pp. 1-6, 2022.
- [5] T. P. Hoang, "Characteristics of STEAM Education for Preschool Children," *Journal of Science, Hanoi National University of Education*, vol. 65, no.11A, pp. 108-116, 2020.
- [6] N. V. Tran *et al.*, "Implementing STEAM Education in Vietnamese Preschools: An Analysis of the National Early Childhood Curriculum Framework," *Proceedings of the 9th International Conference on Educational Reform (ICER 2023)*, 2023, pp. 184-196.
- [7] N. V. Tran and T. V. Nguyen, "STEAM Education in Preschool Teacher Training Programs," *Journal of Science, Hanoi National University of Education*, vol. 66, no. 4C, pp. 3-14, 2021.
- [8] H. T. Nguyen, *STEM/STEAM education from hands-on experience to creative thinking*, Tre Publishing House, 2019.
- [9] A. Üret and R. Ceylan, "Exploring the Effectiveness of STEM Education on the Creativity of 5-Year-Old Kindergarten Children," *European Early Childhood Education Research Journal*, vol. 29, pp. 842-855, 2021, doi: 10.1080/1350293X.2021.1913204.
- [10] K. J. Murcia *et al.*, "Children's Creative Inquiry in STEM," *Sociocultural Explorations of Science Education*, vol. 25, 2021, doi: 10.1007/978-3-030-94724-8_16.
- [11] T. Nikkola, J. Reunamo, and I. Ruokonen, "Children's Creative Thinking Abilities and Social Orientations in Finnish Early Childhood Education and Care," *Early Child Development and Care*, vol. 192, pp. 872-886, 2020, doi: 10.1080/03004430.2020.1813122.
- [12] T. T. Hoang, H. D. Dinh, and P. T. Nguyen, "Forming mathematical symbols for children in preschool according to the STEAM approach," *Educational Equipment Magazine*, no. 286, pp. 92-94, 2023.
- [13] H. T. Le *et al.*, "Applying STEAM education in organizing environmental exploration activities for 5-6-year-old children in preschools," *Hong Duc University Journal of Science*, no. 68, pp. 77-86, 2024.
- [14] L. H. Nguyen and H. T. Dao, "Applying the STEAM model in organizing educational activities in preschools," *Vietnam Journal of Education*, no. 22, no. 13, pp. 1-6, 2022.

-
- [15] T. T. Nguyen, "Introducing the Reggio Emilia approach and its application in the context of preschool education innovation in Vietnam," *Vietnam Journal of Education*, vol. 22, no. 6, pp. 20-24, 2017.
- [16] C. Edwards, L. Gandini, and G. Forman, *The hundred languages of children - The Reggio Emilia approach - Advanced reflections*, Greenwood Publishing Group, 2004.
- [17] H. T. Vu, "Reggio Emilia Education environment and its application in some preschools in HaNoi City," *Scientific Journal of Tan Trao University* vol. 8, no. 4, pp. 138-144, 2022.
- [18] C. Rinaldi, *In Dialogue with Reggio Emilia: Listening, Researching and Learning*. Routledge Publishing House, 2006.
- [19] L. A. Nguyen, "What is the STEAM approach in early childhood education? It's important to understand it correctly!," 2024. [Online]. Available: <https://busybeesglobalpreschool.com/phuong-phap-steam-mam-non/>. [Accessed May 29, 2024].
- [20] V. T. T. Duong, T. D. Mai, and K. T. Vi, "Applying the Reggio Emilia method in developing pre-reading skills for 5-6 years old children in preschool," *Vietnam Journal of Education*, no. 4, special issue, pp. 7-12, 2024.